

**Vraag nr. 172**  
**van 14 september 2000**  
**van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

*Scholen – "Welzijn op het werk"*

In scholen, en zeker in technische en beroepsscholen, waar leerlingen in praktijk voorbereid worden op hun beroep, doen zich ook veiligheidsrisico's voor. Daarom kozen de personeelsleden van de scholen in mei voor de zevende maal hun vertegenwoordigers voor het preventiecomité.

De overheid stelt geen specifiek budget voor scholen beschikbaar om de wettelijke verplichtingen van de wet "welzijn op het werk" na te komen. De kosten gaan af van de algemene werkmiddelen. In privé-ondernemingen kunnen bedragen die in veiligheid worden geïnvesteerd, als bedrijfskosten worden ingebracht.

De financiële gevolgen voor de scholen zijn dus zwaar. Zo moest de aanpassing van het machinepark aan de nieuwe wetgeving (CE-markering, ...) al lang gebeurd zijn, maar in de meeste scholen gebeurde slechts een aanpassing van enkele machines per jaar : de aanpassingskosten van bijvoorbeeld een draaibank kunnen immers tot 30.000 frank per machine bedragen.

Bijkomend probleem is dat de preventieadviseurs in het onderwijs over weinig of geen uren beschikken om deze opdrachten uit te voeren.

De werkgroep van de Koninklijke Vlaamse Vereniging voor Preventie en Bescherming Prebes (de Vlaamse vereniging van preventieadviseurs) heeft een model uitgewerkt dat het vereiste aantal uren berekent. Zelfs de inspectie houdt rekening met deze norm. Maar de scholen kunnen hieraan niet voldoen, omdat mankracht en middelen ontbreken. De functie van preventieadviseur is nu in het onderwijs nog steeds een vrijwilligersjob.

Verder krijgen leerlingen in het technisch en beroepsonderwijs wel goede tips mee om veilig te werken, maar "welzijn op het werk" kan niet op een didactisch verantwoorde manier worden onderwezen of praktisch geïntegreerd in alle praktijkvakken : de uitrusting van de scholen voldoet niet altijd aan de wettelijke bepalingen. Ze krijgen dus een veeleer negatieve boodschap.

Er is dus gebrek aan middelen, tijd, informatie en documentatie aangepast aan de specifieke situatie van het onderwijs.

1. Welke ondersteuning geeft de minister aan de verschillende richtingen in het secundair en buitengewoon secundair onderwijs, het hoger onderwijs en het universitair onderwijs ter ondersteuning van de wetgeving "welzijn op het werk" ?

Zijn er reeds plannen uitgewerkt om hierin verandering te brengen ?

2. Hoe worden de afgevaardigden van de preventiecomités in scholen nu ondersteund door de minister ?

Zijn er reeds plannen uitgewerkt om hier in de nabije toekomst iets aan te verbeteren ?

**Antwoord**

De verplichtingen inzake welzijn op het werk, waarvan de beginselen zijn ingeschreven in de wet van 4 augustus 1996 inzake welzijn op het werk, zijn allesbehalve nieuw, maar zijn een actualisering van de vroegere regelgeving rond veiligheid en gezondheid op het werk. In het verleden werden er geen specifieke middelen uitgetrokken voor deze werking, al werd impliciet steeds verondersteld dat de schoolinfrastructuur voldeed aan alle veiligheids- en gezondheidsnormen.

Een belangrijke vernieuwing in de wet van 1996 bestond erin dat leerlingen die een vorm van arbeid verrichten, voortaan onder het toepassingsgebied van de wet vallen.

Deze wet geldt in de eerste plaats voor de personeelsleden, was vroeger al uitgebreid tot de stagiairs en werd recentelijk dan uitgebreid tot de leerlingen die in de school zelf praktijkwerk verrichten. Voor de veiligheid van machines is het niet relevant of leerlingen onder deze wetgeving vallen. Een toestel dat aan de veiligheidsnormen beantwoordt voor het personeel, is tegelijk in orde voor de leerlingen die er gebruik van maken. Op het vlak van de persoonlijke beschermingsmiddelen en van het arbeidsgeneeskundig onderzoek betekent de uitbreiding naar leerlingen echter wel bijkomende kosten.

Vroeger diende elke werkgever ook een preventieadviseur te hebben, maar de nieuwe wet legt een bepaald opleidings- en vormingsniveau op en bepaalt dat de preventieadviseur onafhankelijk moet zijn en voldoende moet worden vrijgesteld om zijn opdracht te kunnen uitvoeren.

Het niet bestaan van specifieke middelen voor de werking rond welzijn op het werk in de scholen, is inderdaad een onmiskenbaar probleem.

Dit dossier is een illustratie van wat de regering in de beleidsverklaring heeft bedoeld wanneer ze stelde dat er netoverschrijdende samenwerking nodig is. Het ligt niet in mijn bedoeling om de middelen die aan de werking rond welzijn op het werk worden besteed, zonder meer te versnipperen over alle scholen. De netoverschrijdende werking die ik voorsta, heeft tot doel de middelen zo doelmatig mogelijk aan te wenden. Het welzijn op het werk vormt een schoolvoorbeeld van een thema waar geen levensbeschouwelijke of met het pedagogisch project verbonden keuzes een rol spelen.

Met ingang van het begrotingsjaar 2002 wil ik deze werking starten. Dit zal onder meer moeten gebeuren in overleg met de bevoegde minister van Tewerkstelling en Arbeid en zal uiteraard ook met de sociale partners en met de onderwijsverstrekkers worden overlegd.